

Clipping Collection - VERN

06.05.2026 22:45

Sadržaj:

Naslov: U poduzetništvu smo razvili jaku kulturu rizika i hrabrosti. Nije nas sramota promašiti

Datum, autor: 29.5.2016. 0:00:00, Viktor Vresnik

Država, izvor, stranica: Hrvatska, Jutarnji list, 18, 19, 1

Kategorija: VERN,Projekt OBRAD

Površina: 4330,08 cm2

OTS: 380.225 (izvor: Medianet)

Otvori objavu

IZRAELSKI GENERAL KOJI SE BORI ZA

'U poduzetništvu smo razvili jaku kulturu rizika i hrabrosti. Nije nas sramota promašiti'

Eival Gilady, general, poduzetnik, filantrop i političar, osnivač i počasni predsjednik Izraelsko-palestinske trgovinske komore, za Nedjeljni Jutarnji govori uoči gostovanja na Vernovoj konferenciji Obrad

PIŠE
VIKTOR
VRESNIK

Eival Gilady proveo je trideset godina aktivnog časničkog staža u vjerojatno najučinkovitijoj vojsci na svijetu - Izraelci. U Vladi Ariela Sharona, također bivšeg generala, bio je šef za koordiniranje strategiju. Jedan je od koautora Sharonova plana izraelskog povlačenja iz Gaze, čvrst zastupnik politike dviju samostalnih država - Izraela i Palestine - i uporan zagovornik ekonomske i političke suradnje dviju danas zaračenih nacija, s kojim je ciljem i osnovao Izraelsko-palestinsku trgovinsku komoru.

Rat i ratna prošlost

Uvjeren je da je ključ rješenja u širokoj dostupnosti kvalitetnog, na rad usmjerenog obrazovanja, što je i tema njegovog nastupa na Vernovoj konferenciji Obrad (obrazovanje za rad) uoči kojeg smo, dopisjući se, pokušali deteminirati točke koje povezuju Izrael, zemlju koja se nalazi u permanentnom ratu, i Hrvatsku, koja nikako da se riješi posljedica svoje, ne više tako neštarne ratne prošlosti. ● **Trajno stanje rata ne smatra se dobrim okruženjem za cvjetajuću ekonomiju. Izrael je primjer da je i to moguće. Kada se dogodio prekretnica koja je to učinila mogućim?**

- Izrael je u jedinstvenoj geopolitičkoj situaciji. To je mala zemlja s vrlo ograničenom snagom domaćeg tržišta. Zato smo ekonomiju usmjerili prema izvozu. Kao odgovor preprekama u trgovanju sa susjednim arapskim zemljama, uključujući dugogodišnji bojkot Arapske lige, Izrael se fokusirao na europska i američka tržišta, koja traže proizvode visoke kvalitete. Kao zemlja s vrlo limitiranim prirodnim resursima, Izrael ovisi o ljudskom kapitalu. Zato smo razvili tradiciju izvrsnog obrazovanja s akcentom na prirodnim i tehničkim znanostima. Nastojimo razvijati proizvode visokom dodanom vrijednošću. Kombinacija visokoosposobljenih i educiranih profesionalaca naglasak na izvozu visoke tehnologije potaknula je okruženje za razvoj dinamične i napredne hi-tech industrije. Zato su mnoge multinacionalne kompanije svoje razvojne centre osnivale u Izraelu, uključujući Microsoft, Google, Intel, Hewlett Packard i mnoge druge. Siromašni prirodni izvori pokazali su se kao ključan motor našeg uspjeha. Razvili smo

● **'Siromašni prirodni izvori pokazali su se kao ključan motor izraelskog uspjeha. Razvili smo tehnologije i ekspertizu'**

tehnologije i ekspertizu u poljoprivredi, energetske održivosti, tehnologijama navodnjavanja. Visokoobrazovana radna snaga i usmjerenost na visoku tehnologiju omogućili su Izraelu da pomaže zemljama diljem svijeta da se suoče s problemima pomanjkanja vode i drugih prirodnih izvora. I na kraju, zbog sigurnosnih razloga, Izrael je bio prisiljen razviti istinski superiornu industriju obrane. Plaćamo visoku cijenu za život u konfliktu, ali to se pokazalo katalizatorom razvoja. Tehnologije koje smo razvili za obranu, kao što su sateliti, optika, radar i komunikacijske tehnologije, često se primjenjuju u razvoju proizvoda za opću upotrebu.

30 godina general

● **Više od trideset godina bili ste general u Izraelskoj vojsci. Jesu li vas vojna disciplina i hijerarhija učinile funkcionalnijim i u izvršavanju poslovnih, civilnih zadataka?**

- Mnogo je atributa vojne službe koji koriste pri vođenju kompanija. Časnički izraelske vojske moraju naučiti brojne vještine koje se traže od uspješnih menadžera. Uče kako pokretati inicijativu, brzo reagirati, kako se ne bojati rizika... Vojaska oblikuje rezultat usmjerenim liderima koji služe kao primjer drugima. Vjerujem da služba u generalskom stožeru posebno koristi brušenju strateškog razmišljanja, dugoročno planiranja i izvršavanja planova, agilnosti i upravlja-

nju velikim sustavima. Spособnost da motivirate i mobilizirate ljude, delegirate ovlasti, strateški upravljate resursima, donosite odluke s autoritetom i poduzimate akciju, koje se steču u vojsci, apsolutno pridonose izvrsnosti u obavljanju poslova u nevojnim sektorima.

● **Često naglašavate važnost vrhunskih institucija visokog obrazovanja čiji su programi usko povezani s potrebama rada i lokalne poslovne zajednice. Što kad takve institucije nedostaju ili nisu adekvatne?**

- Obrazovanje je prvi osnovni ključ za dugoročnu promjenu. Ako ustanova za više obrazovanje postoji lokalno, ona će svojim utjecajem povući cijelu regiju. Odličan primjer je američko sveučilište Stanford, koje je u velikoj mjeri potaknulo razvoj Silicijске doline. Ali postojanje lokalne obrazovne institucije nije nužan preduvjet da bi ljudi bili obrazovani. To je, međutim, esencijalno da bi društvo promoviralo mentalitet i kulturu koja razumije i prepoznaje vitalnu ulogu obrazovanja u razbijanju ciklusa siromaštva i nezaposlenosti. Fizički zahtjevi manualnog rada postaju neodrživi sa starenjem. Ulaganje u obrazovanje jedini je način oslobađanja od ovisnosti o manualnom radu. ● **Čiji je zadatak razvoj zdravog obrazovnog sustava? Države su često presiromašne ili su njihovi lideri podobrazovani...**

- U slučajevima kada u lokalnoj zajednici nema obrazovnih institucija, posebno u podrazvijanim regijama, njihov razvoj mora se prilagoditi potrebama lokalne zajednice. Institucija višeg obrazovanja trebala bi svojim programima omogućiti istanovnicima pristup vještinama koje su im potrebne da se suoče s pravim akademskim studijima. U Izraelu je primjer takvog pristupa Koledz zapadne Galileje (Gilady je predsjednik), koji stanovnicima daje priliku za osobni razvoj, a regiji pomaže da se razvija društveno i ekonomski. Programi su krojeni da bi dali relevantan odgovor na potrebe zajednice. Zato smo osnovali i školu menadžmenta čiji je cilj osposobljavanje srednjeg sloja menadžera koji se, uz akademsku teoriju, su-

reću i praktičnim alatima i eksperimentalnim učenjem. Na završnoj godini studenti sudjeluju kao praktičanti u tijelima lokalnih financija, prodaji, radu nevladinih organizacija, obrazovanju i državnim ustanovama. Nudimo specijalizaciju za upravljanje malim i srednjim poduzećima koja su ključni motori razvoja lokalne ekonomije sjevernog Izraela.

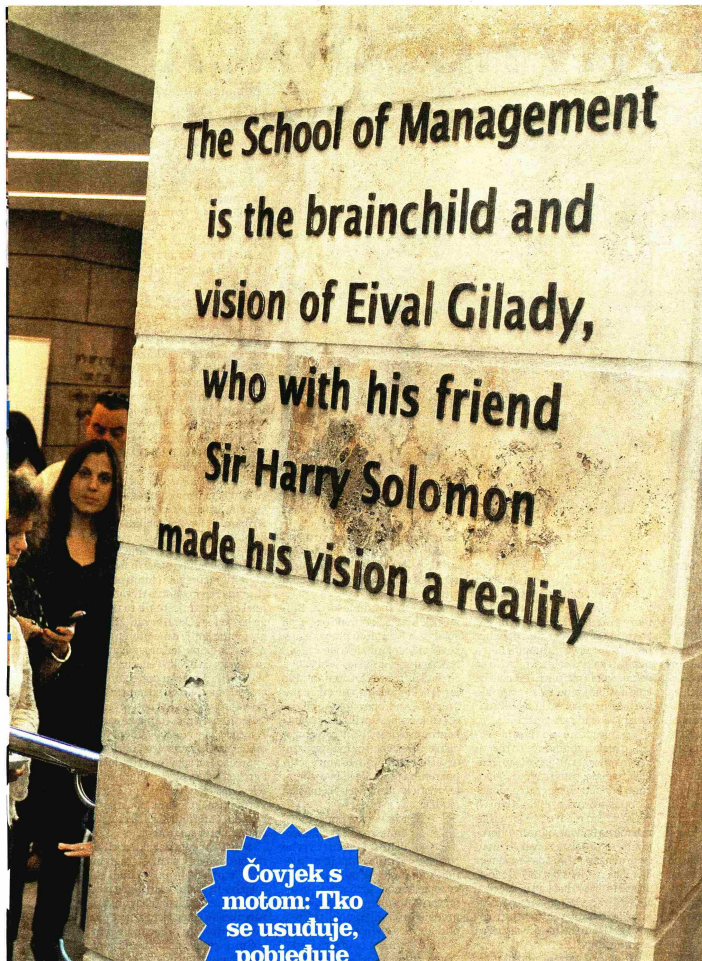
Moto specijalaca

● **Kako u zemlji s vrlo slabom tradicijom poduzetništva, kakva je Hrvatska, promicati ideju o samopošljavanju?**

- Zbog političke i sigurnosne situacije Izrael se razvio u kulturu sklonu riziku i hrabrosti. Stvorili smo kulturu u kojoj nije sramota promašiti. Takav mentalitet ohrabruje

OBRAZOVANJE USMJERENO TRŽIŠTU

Čovjek s motom: Tko se usuduje, pobjeđuje

Izrael je razvio finansijske i zakonske sustave koji promiču i potpomažu poduzetništvo, paralelno tržištem rizičnog kapitala, dijeleći teret rizika, dopuštajući promašaje, i državnu politiku koja ohrabruje poduzetništvo. Mislim da je izraelska kultura inovativnosti i poduzetništva najbolje definirana upravo kroz moto naših vojnih specijalnih jedinica: "Tko se usuduje, pobjeđuje".

● **Osnovali ste Izraelsko-palestinsku trgovačku komoru i njezin ste počasni predsjednik. Koja je uloga te komore u izraelskom društvu, postoji li na obje strane dovoljno ljudi koji su zainteresirani**

Izrael je razvio finansijske i zakonske sustave koji promiču i potpomažu poduzetništvo, naglašava Gilady

za suživot u mješovitoj zajednici?

- Izraelsko-palestinski konflikt nije ekonomsko pitanje. To je nacionalno pitanje koje traži političko rješenje. Iskustvo pokazuje da zdrava ekonomija vodi prema okruženju koje je sklonu političkom napretku. Komorasi je dalja u zadatak da promovira trgovinu i poduzetništvo i potiče ekonomsku stabilnost koja vodi prema mirnim međusobnim odnosima. Domaćin je sastanaka među raznim biznismima i posebnih evenata koji potiču suradnju između izraelskih i palestinskih tvrtki te jačaju odnose među zajednicama. Iznje su potekle neke vrlo uspješne suradnje. Objе strane pokazale su se zainteresiranima, što je poticaj ekonomskom razvoju. Ipak, i dalje smo u vrlo složenoj situaciji zbog koje često neke tvrtke i poduzetnici nisu skloni javno priznati svoju suradnju s drugom stranom. Komora kao ultimativno rješenje promiče sustav dviju odvojenih država, u kojem bi obje mogle biti i napredne i dinamične.

Plan za povlačenje

● **Bili ste jedan od autora plana za izraelsko povlačenje iz Gaze koji je pokušala provesti vlada Ariel Sharon. Prošle godine, kada se obilježavala deseta godišnjica povlačenja, izraelski vodeći mediji objavili su o tome prilično nedvojbene stavove. Na koji su način ti događaji oblikovali razvoj Izraela?**

- Povlačenje iz Gaze bilo je zamisleno kao prvi korak vrlo složenog plana koji se, nažalost, nikada nije ostvario, uvelike zbog bolesti premijera Sharon, koja ga je 2006. onemogućila da ostane na dužnosti. Da je Sharon mogao nastaviti, vjerujem da bismo danas živjeli u prilično drukčijoj stvarnosti. Osobno sam vrlo sklon kraju okupacije i rješavanju problema kroz dvije zasebne države. Mislim da je povlačenje bilo ispravna odluka 2005. jednako kao što je ispravna danas, unatoč izazovima s kojima se susrećemo. Ni ne želim zamisliti kako bi danas izgledala Gaza da tamo i dalje živi 7000 Izraelaca. Hamasove rakete i teroristički napadi potječu iz vremena prije povlačenja i, nažalost, ostaju problem. Povlačenje iz Gaze nije bio samo važan korak prema kraju okupacije nego i važan iskorak prema jačanju sigurnosti Izraela. Upućena je važna poruka - prvo i najvažnije Izraelcima, a onda i Palestincima i međunarodnoj zajednici, da je Izrael spreman evakuirati naselja s namjerom da promovira mir i stabilnost u regiji. Povlačenje nije bilo samo zakonski ispravno nego i moralno pravedito i istinski je služilo dobrobiti objiju strana. Gaza nije strateški ili vojno važna Izraelu i nije značajna za židovsko povijesno naslijeđe. Osim poboljšanja sigurnosne situacije, ekonomskog i političkog zastoja, plan po-

vlačenja osmišljen je kako bi se stvorio povoljan trenutak za sljedeći korak na Zapadnoj obali, koji bi omogućio rješenje kroz stvaranje dviju država. Usvjetlu zamrlih pregovaračkih procesa, odlučili smo preuzeti inicijativu i oblikovati budućnost na dobrobit svih nas.

● Aktivni ste filantrop.

Koliko je snažna uloga filantropije u Izraelu?

- Izraelko je društvo počelo shvaćati važnost i utjecaj filantropije. Ona je danas u porastu, a država, lokalne zajednice i organizacije naučile su suradivati s donatorima i neprofitnim organizacijama. Svoje sam napore usmjerio prema 'pametnoj filantropiji', procesima u kojima pokušavam ulagati sredstva u suradnji s organizacijama, uparivati državna sredstva s donacijama i jačati mjerenje učinkovitosti tih procesa s namjerom da maksimiziramo njihov učinak. Prije dvije godine osnovao sam inovacijski laboratorij

'Osobno sam sklon kraju okupacije Gaze i rješavanju problema kroz dvije zasebne države. Povlačenje je bilo zakonski ispravno i moralno'

rija generiranje društvenih promjena. Inovativnost ne treba biti ograničena na tehnologije i industriju. Uvjerem sam da je ključan element u rješavanju današnjih društvenih pitanja. Često vidimo da se na nove probleme pokušava odgovoriti stariim rješenjima, to se najbolje vidi u društvenim sustavima. Danas smo suočeni s većim razlikama u prihodu, obrazovanju, socijalnim davanjima i zaposlenosti u dinamičnom okruženju rapidnih promjena i novih tehnologija. To traži i nove, inovativne pristupe rješavanju tih problema.

Život u kibucu

● **Živite u kibucu. Taj način života uvelike se razlikuje od života Izraelaca zajednice. Koja je uloga kibuca u današnjem izraelskom društvu?**

- Model kibuca značajno se mijenjao tijekom posljednjih dvadeset godina, ali kibuc i dalje ima važnu ulogu u Izraelskom društvu i zadnja je mnogoodvrijednosti na kojima su kibuci nastali. Nekisu se kibuci privatizirali i danas možda imaju manji naglasak na kolektivnom, ali većina je sačuvala osnovne vrijednosti: služenje zajednici i zemlji, snažnu radnu etiku, izvrsnost u obrazovanju, visoko vrednovanje umjetnosti i kulture i stavljanje društvenih vrijednosti iznad osobnih. Kibuc u Izraelu i dalje utjelovljuje vrijednosti jednakosti, jednakih prilika za sve i pluralizam ideja i mišljenja. Ponosan sam što živim u takvoj zajednici. ●